

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

10. oktoober 2013,

seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks vajaliku statistika esitamist ja kvaliteeti

(CON/2013/72)

(2014/C 14/06)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

2. juulil 2013 ja 12. juulil 2013 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Parlamendilt ja Euroopa Liidu Nõukogult taotluse seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks vajaliku statistika esitamist ja kvaliteeti ⁽¹⁾ (edaspidi koos „ettepandud määrus“).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikirj“) artiklidel 2 ja 3.1, kuna ettepaned määruses on sätted, mis mõjutavad teatavaid EKPSi ülesandeid ja eesmärgi. EKPSi põhikirja artikkel 5.1 lubab EKP-l koguda vajalikku statistilist teavet EKPSi ülesannete täitmiseks. EKPSi põhikirja artikli 5.3 kohaselt soodustab EKP vajaduse korral nende eeskirjade ja tavade ühtlustamist, mis reguleerivad tema pädevuses olevates valdkondades statistiliste andmete kogumist, koostamist ja levitamist. Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks on statistikat vaja ühest küljest rahapoliitika määratlemiseks, mis on EKPSi ülesanne aluslepingu artikli 127 lõike 2 ja EKPSi põhikirja artikli 3.1 kohaselt, ja teisalt hindade stabiilsuse säilitamiseks, mis on EKPSi esmane eesmärk aluslepingu artikli 127 lõike 1 ja EKPSi põhikirja lõike 2 kohaselt.

EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

1.1. EKP rõhutab usaldusväärse statistika olulisust makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluses (MTM), mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta ⁽²⁾. Oma varasemas arvamuses ⁽³⁾ toetas EKP määruse (EL) nr 1176/2011 vastuvõtmist.

1.2. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 4 lõike 2 kohaselt sisaldab tulemustabel liikmesriikide jaoks kehtestatavaid väikest hulka asjakohaseid, praktilisi, lihtsaid, mõõdetavaid ja kättesaadavaid makromajanduslikke ja makrorahanduslikke näitajaid. Artikli 4 lõike 7 kohaselt hindab komisjon korrapäraselt tulemustabeli asjakohasust, sealhulgas näitajate valikut, kehtestatud künnisväärtusi ja kasutatavaid meetodeid, ning vajaduse korral kohandab või muudab neid.

⁽¹⁾ COM(2013) 342 final.

⁽²⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

⁽³⁾ EKP 16. veebruari 2011. aasta arvamuse CON/2011/13 Euroopa Liidu majanduse juhtimise reformi kohta (ELT C 150, 20.5.2011, lk 1). Kõik EKP arvamused on avaldatud EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu>

1.3. Selles kontekstis on komisjon algatanud õigusakti vastuvõtmise, et tagada MTMi jaoks vajaliku statistika kvaliteet. Algatuse eesmärgiks on tagada komisjoni poolt määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 4 alusel kehtestatud tulemustabeli näitajate määratlemiseks vajaliku makromajandusliku ja finantsstatistika (edaspidi „MTMi jaoks vajalikud andmed“) koostamine, jälgimine ja avaldamine viisil, mis tagab näitajate usaldusväärsuse ja sõltumatuse. Ettepanud määruse kohaselt võib komisjon teha kontrollkäike, et uurida probleeme ja teha nõukogule trahvimise ettepanekuid liikmesriikide osas, mis on tahtlikult või raskest hooletusest esitanud ebaõigeid MTMi jaoks vajalikke andmeid.

2. *Majandus- ja rahaliitu ja Euroopa Liidu muid poliitikavaldkondi toetava makromajandus- ja finantsstatistika koostamine*

2.1. MTMi näitajad saadakse reeglina olemasolevast makromajandus- ja finantsstatistikast, nt maksebilansistatistikast, finantskontodest ja rahvamajanduse arvepidamisest. Euroopa statistikasüsteem (ESS) ja Euroopa Keskpankade Süsteem (EKPS) ⁽¹⁾ on kogunud sellist makromajandus- ja finantsstatistikat oma pädevuse piires juba aastaid ja pidevalt rakendanud statistika kvaliteedi tagamise meetmeid, et statistika vastaks rahvusvaheliste standarditele ning et liikmesriikide statistika oleks usaldusväärne ja võrreldav.

2.2. Otsides tasakaalu ajakohasuse, usaldusväärsuse ja üksikasjalikkuse vahel, koguvad ESS ja EKPS säästlikul viisil sobivat makromajandus- ja finantsstatistikat. Suure andmesagedusega statistikat koostatakse väiksema üksikasjalikkusega, et tagada piisav ajakohasus, samas kui üksikasjalikum statistika avaldatakse suurema viivitusega. Lisaks statistikameetoditele ja eksperthinnangutele tugineb statistika uuringutele, haldusandmetele ja vajalikele prognoosidele. Kogu protsess võtab arvesse vajadust piirata vastajate (nt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete) aruandekoormust.

Makromajandus- ja finantsstatistika on aastaid olnud aluseks liikmesriikide ja Euroopa Liidu tasandil tehtud majandus- ja rahapoliitikaotsustele. Sama statistikat kasutavad oma uuringuraportites ka rahvusvahelised organisatsioonid nagu Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD).

3. *MTMi aluseks oleva statistika kvaliteedi tagamine ESSi ja EKPSi poolt*

3.1. ESS ja EKPS kui Euroopa statistika tegijad tagavad makromajandus- ja finantsstatistika kvaliteedi. EKP leiab, et kokkuvõttes on kvaliteedi tagamise meetmed kindlustanud kvaliteetse statistika, mis toetab Euroopa majandus- ja rahaliitu ning Euroopa Liitu tervikuna teenivat majandus- ja rahapoliitikat.

3.2. Maksebilansistatistika, finantskontode, rahvamajanduse arvepidamise, valitsuse finantsstatistika ja hinnastatistika jaoks näevad liidu kehtivad statistikaõigusaktid ette statistiliste andmete kohta regulaarsed kvaliteediaruanded, millele sageli lisatakse loetelud, mis sisaldavad statistika kogumisel kasutatud allikate ja meetodite kirjeldusi.

3.3. ESSi ja EKPSi koostatud kvaliteediaruannetes hinnatakse muu hulgas seda, kas koostatud statistika vastab liidu õiguses kehtestatud nõuetele, on usaldusväärne ja liikmesriigiti võrreldav ning kasutusotstarbeks sobiv.

3.4. Ettepanud määruses sätestatud kvaliteediraamistiku esemeks on MTMi jaoks vajalik statistika, ent samas jäävad kõrvale muud majandus- ja rahapoliitika eesmärgid. Näib, et luuakse paralleelne kvaliteedi hindamise lahendus, kuigi MTMi jaoks vajaliku statistika võiks lõimida olemasolevatesse kvaliteediraamistikesse.

3.5. Ettepanud määrusega uue kvaliteedi tagamise raamistiku kasutuselevõtu asemel soovib EKP MTMi statistiliste andmete jaoks rakendada pigem ESSi ja EKPSi olemasolevaid kvaliteedi tagamise lahendusi.

⁽¹⁾ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164) ja 23. novembri 1998. aasta nõukogu määrus (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt (EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8).

Seda lähenemisviisi toetavad määruses (EÜ) nr 223/2009 ja määruses (EÜ) nr 2533/98 sätestatud asjakohasuse, kulutasuvuse ja aruandluskoormuse minimeerimise põhimõtted.

4. **Statistika kvaliteedi tagamise tõhustamine ESSi ja EKPSi tihedama koostöö abil**

- 4.1. Kuna nii ESS kui ka EKPS vastutavad MTMi jaoks vajalike näitajate aluseks oleva makromajandus- ja finantsstatistika kogumise eest, peavad need kaks süsteemi tegema tihedat koostööd, et tagada statistika kvaliteet, mis on nõutav määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 9 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 2a kohaselt ning mida oma 30. novembri 2011 ja 13. novembri 2012 järeldustes ELi statistika kohta rõhutab ka nõukogu ⁽¹⁾.
- 4.2. Ülaltoodut arvesse võttes juhib EKP tähelepanu monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komitee (CMFB) algatatud tööle, mille eesmärgiks on hinnata MTMi jaoks vajalike andmete kvaliteeti ja võrreldavust olemasolevas statistikaraamistikus. CMFB võib anda ka nõu selle kohta, kuidas suurendada avalikkuse teadlikkust neist küsimustest. Kui CMFB on oma tööga piisavalt kaugele jõudnud, on võimalik sätestada ESSi ja EKPSi vahelise koostöö praktiline korraldus MTMi jaoks vajalike statistiliste andmete kvaliteedi tagamisel vastastikuse mõistmise memorandumis, kui seda kohaseks peetakse.

Frankfurt Maini ääres, 10. oktoober 2013

EKP president

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Nõukogu järeldused ELi statistika kohta, majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 3129. istung, Brüssel, 30. november 2011, ja nõukogu järeldused ELi statistika kohta, majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 3198. istung, Brüssel, 13. november 2012, avaldatud nõukogu veebilehel <http://www.consilium.europa.eu>